

CILJ 5. DOSEČI ENAKOST SPOLOV TER KREPITI VLOGO VSEH ŽENSK IN DEKLIC

5.1 Povsod odpraviti vse oblike diskriminacije žensk in deklic

5.2 Izkoreniniti vse oblike nasilja nad ženskami in deklicami v javnem in zasebnem življenju, med njimi trgovino z ljudmi in druge vrste izkoriščanja, tudi spolno izkoriščanje

5.3 Izkoreniniti vse sporne običaje, kot so otroške, zgodnje in prisilne poroke ter obrezovanje deklic

5.4 Priznati in ovrednotiti neplačano delo v gospodinjstvu ter negi in skrbi za druge z zagotavljanjem javnih služb, infrastrukture in politik socialne varnosti ter spodbujanjem skupne odgovornosti v gospodinjstvu in družini kot vrednote na državni ravni

5.5 Zagotoviti celovito in dejansko vključenost žensk ter enake možnosti na vseh ravneh odločanja v politiki, gospodarstvu in javnem življenju

5.6 Vsem omogočiti dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v skladu z akcijskim programom mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pekinškimi izhodišči za ukrepanje ter sklepnimi dokumenti s preglednih konferenc

5.a Z reformami ženskam zagotoviti enake pravice do gospodarskih sredstev, lastništva zemlje in gospodarjenja z njo ter dostop do drugih vrst lastnine, finančnih storitev, podedovanega premoženja in naravnih virov v skladu z notranjo zakonodajo

5.b Povečati rabo tehnoloških pripomočkov, zlasti informacijsko-komunikacijske tehnologije, za spodbujanje večje vloge žensk

5.c Sprejeti in utrditi tehtne politike in izvršilne predpise za spodbujanje enakosti spolov in večje vloge žensk in deklic na vseh ravneh

CILJ 11. POSKRIBETI ZA ODPRTA, VARNA, VZDRŽLJIVA IN TRAJNOSTNA MESTA IN NASELJA

11.1 Do leta 2030 vsem zagotoviti dostop do ustreznega, varnega in cenovno sprejemljivega prebivališča in osnovnih storitev ter komunalno urediti siromašne mestne četrti

11.2 Do leta 2030 vsem omogočiti uporabo varnega, cenovno sprejemljivega, dostopnega in trajnostnega prevoza ter izboljšati prometno varnost, zlasti z boljšimi možnostmi javnega prevoza, s posebnim poudarkom na potrebah ljudi v težkih življenjskih okoliščinah, žensk, otrok, invalidov in starejših

11.3 Do leta 2030 pospešiti odprto in trajnostno urbanizacijo ter možnost vključujočega, celostnega in trajnostnega načrtovanja in upravljanja naselij v vseh državah

11.4 Okrepiti prizadevanja za varstvo in ohranjanje svetovne kulturne in naravne dediščine

11.5 Do leta 2030 občutno zmanjšati število umrlih in prizadetih ter neposredne gospodarske izgube na ravni svetovnega BDP zaradi naravnih in drugih nesreč, tudi v povezavi z vodo, pri čemer je treba zlasti poskrbeti za varnost revnih in ljudi, ki živijo v težkih razmerah

11.6 Do leta 2030 zmanjšati škodljive okoljske vplive mest na osebo, s posebnim poudarkom na kakovosti zraka in ustreznem ravnanju s komunalnimi in drugimi odpadki

11.7 Do leta 2030 zagotoviti splošen dostop do varnih, odprtih in dostopnih zelenih in javnih površin, zlasti za ženske in otroke, starejše in invalide

11.a Spodbujati pozitivne gospodarske, družbene in okoljske povezave med mestnimi, primestnimi in podeželskimi območji z ustreznim državnim in regionalnim razvojnim načrtovanjem

11.b Do leta 2020 občutno povečati število mest in naselij, ki sprejemajo in izvajajo celostne politike in načrte za vključevanje, učinkovito rabo virov, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter varnost pred nesrečami, hkrati pa se posvečati celostnemu obvladovanju

tveganja naravnih nesreč na vseh ravneh v skladu s Sendajskim okvirom za zmanjšanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030

11.c Pomagati najmanj razvitim državam pri gradnji trajnostnih in vzdržljivih stavb iz lokalnih materialov, tudi s finančno in tehnično podporo

CILJ 12. ZAGOTOVITI TRAJNOSTNE NAČINE PROIZVODNJE IN PORABE

12.1 Izvajati desetletni okvir programov trajnostne proizvodnje in porabe, pri čemer morajo vse države sprejeti ukrepe in razvite države prevzeti vodilno vlogo, ob upoštevanju razvoja in možnosti držav v razvoju

12.2 Do leta 2030 doseči trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in njihovo učinkovito rabo

12.3 Do leta 2030 na svetovni ravni prepoloviti količino zavržene hrane na prebivalca v prodaji na drobno in pri potrošnikih ter zmanjšati izgube hrane vzdolž proizvodne in dobavne verige, skupaj z izgubami po spravilu pridelka

12.4 Do leta 2020 zagotoviti ustrezno ravnanje s kemikalijami in vsemi odpadnimi snovmi v celotnem življenjskem ciklu v skladu z dogovorjenimi mednarodnimi okviri ter občutno zmanjšati njihovo sproščanje v zrak, vodo in tla, da se čim bolj zmanjšajo njihovi škodljivi vplivi na zdravje ljudi in okolje

12.5 Do leta 2030 občutno zmanjšati količino odpadkov s preventivnimi ukrepi, zmanjševanjem porabe, recikliranjem in ponovno uporabo

12.6 Podjetja, zlasti velika in mednarodna podjetja, spodbujati, naj uvedejo trajnostne pristope in v poročanje vključijo informacije o trajnosti

12.7 Spodbujati trajnostno javno naročanje v skladu z državnimi politikami in prednostnimi usmeritvami

12.8 Do leta 2030 zagotoviti, da bodo ljudje povsod po svetu ustrezno seznanjeni in ozaveščeni za trajnostni razvoj in sonaraven način življenja

12.a Podpirati države v razvoju pri krepitvi znanstvenih in tehnoloških zmogljivosti za prehod na bolj trajnostno proizvodnjo in porabo

12.b Oblikovati in uporabljati mehanizme spremljanja vplivov trajnostnega razvoja za razvoj trajnostnega turizma, ki ustvarja delovna mesta ter spodbuja lokalno kulturo in izdelke

12.c Omejiti neučinkovite subvencije za fosilna goriva, ki prispevajo k razsipni porabi, tako da se prepreči izkrivljanje trga v skladu z razmerami v posamezni državi, tudi s

prestrukturiranjem obdavčenja in postopno odpravo škodljivih subvencij ob upoštevanju njihovega vpliva na okolje, pri čemer je treba izhajati iz konkretnih potreb in razmer v državah v razvoju ter čim bolj zmanjšati škodljive posledice za njihov razvoj in zaščititi revne in prizadete skupnosti

Kaj je globalno učenje?

Definicij globalnega učenja je več. V Maastrichtski izjavi o globalnem izobraževanju, ki so jo leta 2002 sprejeli na Vseevropskem kongresu globalnega izobraževanja v okviru Sveta Evrope je globalno učenje opredeljeno kot »izobraževanje, ki ljudem odpira oči in um za resničnosti globaliziranega sveta ter jih prebuja, zato da bi bilo mogoče uresničiti pravičnejši svet, v katerem bi bilo več enakosti in človekovih pravic za vse.«

Globalno učenje vključuje različne vsebine, ki se nanašajo na posameznikovo vlogo v družbi ter poudarjajo njegovo soodvisnost in vpetost v globalno dogajanje. Koncept globalnega učenja se pogosto enači z izobraževanjem za trajnostni razvoj. Vključuje izobraževanje o človekovih pravicah, izobraževanje za razvoj, medkulturni dialog, trajnostni razvoj z ekonomskega, socialnega in okoljskega vidika, izobraževanje za mir in preprečevanje konfliktov, vprašanja neenakosti itd.

Vse tematike so medsebojno prepletene in prav razumevanje te prepletenosti in medsebojne soodvisnosti je eden od ključnih ciljev globalnega učenja. Globalno učenje prispeva k izboljšanju splošne ozaveščenosti o medsebojnih odvisnosti ter povezavah različnih področij, hkrati pa ponuja orodja, ki omogočajo, da se razpoložljive informacije tudi kritično ovrednoti.

V širšem smislu gre za ozaveščanje o povezanosti in soodvisnosti globaliziranega sveta. Globalno učenje poudarja dimenzijo vseživljenjskega učenja in ga zato ne moremo enačiti z izobraževanjem, ki je vezano le na šolsko okolje. Z boljšim poznavanjem in vključevanjem tematik globalnega učenja se dviguje zavest in razmišljanje širše javnosti o pomenu razvojnega sodelovanja, kar posledično povečuje podporo javnosti aktivnostim mednarodnega razvojnega sodelovanja in posledično tudi prispeva k njegovi učinkovitosti.

Mednarodna raven

Na mednarodni ravni so posamezne vsebine globalnega učenja obravnavane v okviru OZN, EU, Sveta Evrope in številnih drugih mednarodnih forumov.

Na Vrhu Združenih narodov o trajnostnem razvoju je bila 25. septembra sprejeta Agenda 2030 za trajnostni razvoj. [Četrti cilj agende](#), ki stremi k zagotavljanju kakovostne izobrazbe za vse, se v podcilju 4.7 nanaša tudi na področje globalnega učenja, in sicer: "Do leta 2030 poskrbeti, da bodo vsi učenci pridobili znanje in spretnosti, potrebne za spodbujanje trajnostnega razvoja, tudi z izobraževanjem o trajnostnem razvoju in trajnostnem načinu življenja, človekovih pravicah, enakosti spolov, spodbujanju kulture miru in nenasilja, državljanstvu sveta ter spoštovanju kulturne raznolikosti in prispevka kulture k trajnostnemu razvoju".

Tudi v novem [Evropskem soglasju o razvoju](#), ki je bilo sprejeto maja 2017 so opredeljena prizadevanja za trajnostni razvoj ter izkoreninjenje revščine po vsem svetu. Izobraževanju in ozaveščanju o razvoju je dodeljena pomembna vloga pri povečanju udeležbe javnosti ter obravnavanju ciljev trajnostnega razvoja na nacionalni in svetovni ravni.

Slovenija

Področje globalnega učenja je opredeljeno v [Resoluciji o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije](#), in sicer je izpostavljena njegova vloga pri odpravi revščine in uresničevanju trajnostnega razvoja. Aktivnosti globalnega učenja se spodbuja z namenom razumevanja svetovnega dogajanja, njegovih vzrokov in posledic ter povezanosti lokalne in svetovne razsežnosti.

Inštitut za afriške študije že več kot deset let deluje na področju globalnega učenja, izvajamo delavnice osveščanja ter pripravljamo materiale na različne teme Ciljev trajnostnega razvoja.

Tanja Leskovar

031343046

tleskovar1@gmail.com